

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2007-05-31

NR: 26

KONTAKT: Tomas Lundberg, pressekreterare, tel. 08-787 02 15,
Tommy Persson, pressekreterare, tel. 08-787 03 99

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

■ Riksbanken och penningpolitiken

Förste vice riksbankschef Irma Rosenberg talade under torsdagen på Nordea i Köpenhamn. Rosenberg började med att tala om hur Riksbanken arbetar idag och redogjorde därefter för sin syn på det ekonomiska läget i samband med det penningpolitiska mötet i maj.

"I februari i år presenterade vi för första gången vår egen prognos för reporäntan. Skälet till att vi tog det steget var att vi vill bli ännu mer öppna och tydliga mot allmänheten om hur Riksbanken ser både på den framtida utvecklingen i svensk ekonomi och på konsekvenserna för penningpolitiken. Samtidigt vill jag understryka att vår egen prognos för räntans utveckling inte är något löfte från Riksbankens sida, utan den är just en prognos och omprövas hela tiden. Precis som tidigare kommer den ekonomiska utvecklingen att avgöra hur vi kommer att förändra reporäntan i framtiden. Vår prognos kan också skilja sig något från de långsiktiga ränteförväntningarna på de finansiella marknaderna. Detta behöver inte vara något konstigt då vi kanske bedömer den framtida ekonomiska utvecklingen lite olika. Däremot påverkas givetvis de kortsiktiga marknadsförväntningarna tydligare av vår prognos. Det är helt naturligt eftersom reporäntan framförallt påverkar den korta räntan", inledde Rosenberg.

"Genom att vi publicerar vår egen räntebana är vi i princip så tydliga som vi kan vara. Det nya sättet att arbeta minskar därför behovet att före de penningpolitiska mötena signalera hur direktionen ser på räntans nivå. Det räcker i normalfallet med att signalera tydligt i samband med de penningpolitiska mötena. Endast i undantagsfall finns det anledning att ge ytterligare signaler när man närmar sig nästa möte och räntebeslut. Naturligtvis ska enskilda ledamöter, precis som tidigare, i fortsättningen också kunna uttrycka sin egen uppfattning offentligt. Men det handlar då framför allt om att i efterskott klargöra sina personliga överväganden vid de penningpolitiska mötena. Genom att vi nu också kommer att namnge ledamöterna i protokollen blir det ännu tydligare vilken ställning var och en tar. Därmed blir det också lättare att granska motiven bakom besluten", fortsatte Rosenberg.

■ "Jag tänkte nu gå över till att säga några ord om hur jag såg på den ekonomiska utvecklingen i samband med det senaste penningpolitiska mötet. Den nya informationen som kommit de senaste månaderna tyder på att inflationstrycket har blivit något högre än vad vi väntade i den penningpolitiska rapporten i februari och vid det penningpolitiska mötet i mars. Det beror bland annat på att regeringens vårbudget ser ut att vara mer efterfrågestimulerande, i vart fall under nästa år, än vi tidigare trott. En annan anledning till den ändrade bilden är att överenskommelserna i avtalsförhandlingarna så här långt tyder på att lönerna kommer att öka snabbare än vad vi tidigare räknade med. Hur höga löneökningarna kan väntas bli beror bland annat på hur arbetsmarknaden fungerar. Viktiga frågor är om arbetsutbudet kommer att öka i den utsträckning vi räknade med, om utvecklingen mellan efterfrågan och utbud av arbetskraft följs åt och vilken hänsyn till arbetsmarknadsläget som tas i löneförhandlingarna. Idag har vi ett starkt arbetsmarknadsläge och då är det rimligt att räkna med något högre löneökningar än under de senaste åren. Men utfallet i löneförhandlingarna har ändå blivit högre än vi tyckte det fanns anledning att räkna med, mot bakgrund av att den outnyttjade kapaciteten på arbetsmarknaden fortfarande är ganska stor", konstaterade Rosenberg.

"Vid det senaste penningpolitiska mötet i början av maj var min uppfattning att den ekonomiska bilden inte hade förändrats så mycket att det var bråttom att höja reporäntan. Inflationen var fortfarande låg och bedömningen var att den kommer att stiga endast långsamt framöver. Det berodde på att det fortfarande fanns flera faktorer som hållit tillbaka inflationstrycket. Prispressen från omvärlden väntades fortsätta och produktiviteten förbättrades fortfarande i god takt. Företagens vinster var goda och mycket tydde på att lönsamheten i näringslivet hade fortsatt att förbättras. Därför var min uppfattning att det inte var nödvändigt att höja räntan vid det senaste penningpolitiska mötet. Däremot talade utvecklingen för att reporäntan behövde höjas mer under prognosperioden än i februarirapporten för att inflationen ska vara i linje med målet och att den reala ekonomin ska utvecklas balanserat", sa Rosenberg.

"Takten i räntehöjningarna måste nu avvägas så att inflationen inte tar fart snabbare än väntat, men tillväxten i produktion och sysselsättning får inte heller bromsas in alltför tidigt. Hur snabbt och hur mycket räntan ska höjas framöver är något vi får återkomma till vid nästa penningpolitiska möte i juni. Då har vi mer information om avtalsrörelsen och hur produktionen utvecklats i år", fortsatte Rosenberg.

"Jag tänkte avsluta med några ord om konsekvenserna av att fastighetsskatten avskaffas och ersätts med en lägre kommunal avgift. Skatteförändringen påverkar inflationen genom att boendekostnaderna i KPI förändras. Denna förändring ger en relativt stor direkt, men tillfällig effekt på inflationen. Det finns normalt sett ingen anledning att motverka sådana skatteeffekter med penningpolitiken. När det gäller indirekta effekter på inflationen via den allmänna efterfrågan kan man notera att sänkningen av fastighetsskatten enligt regeringens förslag är fullt finansierad i bostadssektorn. Det innebär att de disponibla inkomsterna inte påverkas totalt sett. Däremot kan skatteförändringarna påverka fastighetspriserna. Om fastighetspriserna stiger av fundamentala skäl, såsom en förändring av fastighetsskatten, är det normalt sett inte ett problem för penningpolitiken. Men om hushållens efterfrågan ökar till följd av detta, måste naturligtvis penningpolitiken ta hänsyn till vilka effekter det kan få på inflationen och BNP-tillväxten", avslutade Rosenberg.